

VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD

ZITTING 2021-2022

29 OKTOBER 2021

REGLEMENT VAN ORDE

Voorstel tot wijziging van artikel 3, 1 van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

SAMENVATTEND VERSLAG

namens de Commissie voor het Reglement
uitgebracht door mevrouw Khadija ZAMOURI

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

De heer Fouad Ahidar, voorzitter, de heer Jan Busselen, mevrouw Bianca Debaets, mevrouw Carla Dejonghe, mevrouw Soetkin Hoessen, de heer Pepijn Kennis, mevrouw Els Rochette, mevrouw Lotte Stoops, mevrouw Cielkje Van Achter, de heer Guy Vanhengel, de heer Arnaud Verstraete, de heer Gilles Verstraeten, mevrouw Khadija Zamouri

Verontschuldigd: De heer Dominiek Lootens-Stael, de heer Mathias Vanden Borre

1699

Zie Stuk 3A (2021-2022) – Nr. 1: voorstel

Dames en heren,

De Commissie voor het Reglement besprak in haar vergadering van vrijdag 29 oktober 2021 het voorstel tot wijziging van artikel 3, 1 van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, ingediend door de heer Mathias Vanden Borre, mevrouw Cieltje Van Achter en de heer Gilles Verstraeten (Stuk 3A (2021-2022) Nr.1).

Mevrouw Khadija Zamouri wordt aangeduid als verslaggever.

Voorstel tot wijziging van artikel 3, 1

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA) licht het voorstel toe en legt uit dat het een verduidelijking van het Reglement van Orde betreft. Bij aanvang van de legislatuur bestond er immers onenigheid over de benoeming van de bijzondere functies binnen de Raad. In andere Belgische assemblees geschieden alle te verrichten benoemingen en voordrachten overeenkomstig de evenredige vertegenwoordiging van de erkende politieke fracties, wat concreet betekent dat het systeem D'Hondt wordt toegepast. De mede-indiener kan wel begrijpen dat de meerderheid niet geneigd zal zijn om halverwege de legislatuur de verdeling van de bijzondere functies te wijzigen en kan ermee leven, mocht dit voorstel van reglementswijziging pas uitwerking hebben vanaf de volgende legislatuur. Maar op dat ogenblik moeten de regels correct worden toegepast en de verkiezingsuitslag worden gerespecteerd. Het zou beter zijn om in de Raad hetzelfde systeem toe te passen zoals in de andere parlementen.

Mevrouw Khadija Zamouri (Open Vld) vindt het een voorstel waar goed over moet worden nagedacht. Het is inderdaad niet aangewezen om de spelregels '*en cours de route*' te gaan aanpassen. Het commissielid vindt het tegelijkertijd geen correcte manier van handelen om hierover nu te beslissen terwijl het van toepassing zou worden op de nieuw verkozenen.

Mevrouw Bianca Debaets (CD&V) sluit zich aan bij wat mevrouw Cieltje Van Achter heeft gezegd. De spreker beschouwt het systeem D'Hondt als het meest billijke systeem om verkiezingsresultaten te respecteren. Het is trouwens het systeem dat in verschillende andere parlementen gehanteerd wordt. Het commissielid zal dit voorstel dan ook mee ondersteunen. Het is een tegemoetkoming om de wijziging pas te laten ingaan vanaf de volgende legislatuur.

Mevrouw Bianca Debaets ziet niet in waarom dit niet zou kunnen. Het is een voornemen, een engagement dat wordt genomen, maar pas in werking treedt vanaf de volgende zittingsperiode. Het zou niet de eerste keer zijn dat een voorstel zo wordt gestemd.

De heer Arnaud Verstraete (Groen) denkt dat het systeem D'Hondt niet systematisch op andere niveaus wordt toegepast. Hij verwijst hiervoor naar de benoeming van de voorzitter van het Vlaams Parlement, de heer Jan Peumans, die tijdens zijn eerste periode niet behoorde tot de grootste partij en dat dit een politieke afspraak betrof. Het maakt binnen andere assemblees ook deel uit van politieke afspraken. Dit is in de Raad ook zo gebeurd en Groen zal deze afspraak respecteren. Als het dan gaat over het door middel van een amendement bij dit voorstel deze regeling voor de volgende legislatuur vast te leggen, dan begrijpt hij dat dit mogelijk is, doch het commissielid kan de denkwijze van collega Khadija Zamouri wel volgen. Het lijkt interessanter die inschatting over te laten aan de volgende meerderheid om daarover te

beslissen. Het belangrijkste is dat – los van functies en titels – de Raad goed werkt. Dat lijkt vandaag het geval te zijn. Om die redenen zal de Groen-fractie dit voorstel vandaag niet steunen.

Het lijkt **de heer Pepijn Kennis (Agora)** net wel interessant om nu iets vast te leggen voor de volgende legislatuur. Bij aanvang ervan zal het moeilijk zijn dit vast te leggen alvorens de nieuwe voorzitter, ondervoorzitter en bureauleden zijn benoemd. Bovendien als dit tijdens de huidige legislatuur wordt vastgelegd en dit wordt door de volgende Raad niet als goed bevonden, kan deze de regels nog steeds wijzigen. Daarnaast kan het commissielid er zich wel in vinden om dit pas in voege te laten gaan vanaf de volgende legislatuur. Inhoudelijk meent de spreker dat het belangrijk is zo dicht mogelijk te blijven bij wat de Brusselaars willen. Verder is de heer Pepijn Kennis het ermee eens dat de personen die bijzondere functies uitoefenen, deze rol goed moeten vervullen, ongeacht tot welke fractie zij behoren.

De heer Jan Busselen (PVDA) denkt dat het systeem D'Hondt een goede en eerlijke verdeelsleutel is. Het commissielid heeft eigenlijk geen tegenstemmen gehoord bij het systeem D'Hondt. Het lijkt alsof er een verdragingsmanoeuvre wordt toegepast. De spreker vindt de argumentatie – namelijk dat er op een ander beleidsniveau politieke afspraken hierover worden gemaakt en die verdeelsleutel niet wordt gerespecteerd, dus laat ons dat ook niet doen – vreemd. De heer Jan Busselen zal het voorstel bijgevolg steunen.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA) vindt het antwoord van de meerderheidspartijen echt ongelofelijk en staat versteld. In alle andere parlementen bepaalt de verkiezingsuitslag de functies binnen dat parlement. Bijvoorbeeld, stel dat Groen de grootste fractie is, dan krijgt deze partij de voorzitter. Dat betekent niet dat Groen ook op die voorzittersstoel moet gaan zitten. Als Groen deel uitmaakt van de meerderheid, kan Groen nog steeds zeggen: “*Kijk, wij hoeven die stoel niet en opteren voor iets anders*”, en afstand doen van die functie. Dat maakt niet uit. Het gaat erover dat het systeem D'Hondt bepaalt aan wie de functie toekomt. Bij aanvang van deze legislatuur is dat ook wat er gebeurd is binnen de Raad. Groen heeft de voorzittersstoel aan one.brussels-Vooruit gelaten, maar heeft toen de ondervoorzittersstoel opgeëist. En dat was niet correct. Want deze behoorde volgens het huidige systeem aan de 2de grootste partij, namelijk N-VA. Alleen willen de indieners dat met dit voorstel verduidelijken om dergelijke discussies in de toekomst te vermijden. Volgende keer kan dat een andere fractie zijn. Maar op z'n minst moeten de regels correct worden toegepast. Het commissielid vindt het raar dat hieraan wordt voorbijgegaan. Wat nu door de meerderheid wordt voorgesteld, is dat het aan de volgende meerderheid is om te beslissen om de regels al dan niet correct toe te passen.

De heer Arnaud Verstraete (Groen) weerlegt dat het systeem in andere parlementen zo wordt toegepast. Hij verwijst opnieuw naar het Vlaams Parlement, waar in 2009 CD&V de grootste partij was, doch N-VA de voorzitter heeft geleverd en CD&V dan het 1ste ondervoorzitterschap op zich heeft genomen. Een bijna identieke situatie zoals die vandaag in de Raad bestaat. De spreker begrijpt dat N-VA daar niet tevreden over is, maar het is niet juist om de indruk te wekken dat op andere niveaus het systeem D'Hondt in alle gevallen gevolgd wordt. Dat is niet zo.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA) repliceert dat wanneer de 1ste en 2de grootste partijen tot de meerderheid behoren, dan kunnen er binnen die meerderheid onderling afspraken gemaakt worden.

De heer Guy Vanhengel (Open Vld) denkt dat er een misverstand wordt ontwikkeld, waarbij men de werking van het systeem D'Hondt, dat meestal gebruikt wordt voor het creëren van

evenwichten, bv. in ambtelijke functies, en het vormen van een meerderheid in het politieke forum, door mekaar aan het haspelen is. Het is dus niet zo dat in parlementen het systeem D'Hondt wordt toegepast voor de aanduiding van bijzondere functies, bewijze daarvan het feit dat alle voorzitters van alle assemblees in dit land uit de meerderheid voortkomen. Dat zijn niet noodzakelijk degenen die de grootste partij vertegenwoordigen, wat zou moeten indien het systeem D'Hondt wordt toegepast. Deze discussie doet nu niet ter zake. Dit is het type van discussie dat volgens de spreker het voorwerp uitmaakt van meerderheidsonderhandelingen. Uit ervaring kan de heer Guy Vanhengel verzekeren dat deze onderhandelingen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bijzonder complex zijn en of men dit voorstel nu inschrijft in het Reglement van Orde of niet, dat men bij de volgende meerderheidsvorming zal beslissen hoe men dit ziet en of dit reglement wordt aangehouden of niet. Het commissielid wenst het mevrouw Cieltje Van Achter toe dat ze volgende keer bij de meerderheid kan behoren en dat de samenstelling van het Bureau van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie dan kan gebeuren zoals zij dat wil.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA) vindt het triestig dat de verkiezingsuitslag niet wordt gerespecteerd.

* * *

Met een meerderheid van 8 stemmen tegen 4 wordt het voorstel tot wijziging van artikel 3, 1 van het Reglement van Orde niet aangenomen; 1 lid heeft zich onthouden.

Hebben ja gestemd: de heer Jan Busselen, mevrouw Bianca Debaets, mevrouw Cieltje Van Achter, de heer Gilles Verstraeten

Hebben neen gestemd: de heer Fouad Ahidar, mevrouw Carla Dejonghe, mevrouw Soetkin Hoessen, mevrouw Els Rochette, mevrouw Lotte Stoops, de heer Guy Vanhengel, de heer Arnaud Verstraete, mevrouw Khadija Zamouri

Heeft zich onthouden: de heer Pepijn Kennis

De verslaggever,
Khadija ZAMOURI

De voorzitter,
Fouad AHIDAR